Proxecto de Decreto polo que se aproba o Estatuto das mulleres do sector marítimo-pesqueiro de Galicia

(*Versión 05.10.2026)*

A participación das mulleres no sector marítimo-pesqueiro é unha realidade histórica e sostida no tempo, especialmente en actividades como o marisqueo a pé, a reparación e confección de redes de pesca, o traballo nas confrarías, a elaboración de produtos pesqueiros ou a comercialización. Estas tarefas, que ao longo de moitos séculos foron clave para o sostemento das economías costeiras e pesqueiras, foron realizadas por mulleres que desempeñaron roles fundamentais, pero frecuentemente invisibilizados.

Con todo, as achegas destas mulleres foron durante décadas escasamente recoñecidas nos marcos normativos e institucionais, resultando en situacións de desigualdade persistente que continúan tendo impacto na actualidade. Ao longo do tempo, o traballo das mulleres no mar, caracterizado pola súa maior proximidade ao fogar, o que facilitaba a conciliación das labores produtivas coas responsabilidades domésticas e de coidados, foi tratado como complementario ao dos varóns, sen ser adecuadamente valorado nin recoñecido na normativa laboral ou social. Este fenómeno non só responde a unha cuestión de xénero, senón tamén a un contexto interseccional no que factores como o ámbito xeográfico, a idade, a condición socio-económica ou o tipo de ocupación agravan a discriminación das mulleres no sector.

A discriminación interseccional refírese á interacción de múltiples factores que afectan de maneira acumulada a grupos ou colectivos concretos e que interactúan xerando un prexuízo específico. No caso das mulleres do mar, a discriminación non deriva unicamente dos roles

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

asociados ao seu xénero, senón que tamén se ve influída pola súa localización nas zonas rurais ou pesqueiras, pola súa idade ou pola informalidade nas que moitas veces se realizan as súas actividades. Esta realidade configura un entorno onde as mulleres do mar, en moitos casos, non só enfrontan barreiras baseadas no sexo, senón tamén en outras causas de discriminación que derivan da escasa presenza de servizos ou infraestruturas de apoio na zona costeira, da desvalorización das súas habilidades e o acceso desigual á formación e aos recursos.

O marco normativo actual ofrece ferramentas específicas para abordar esta discriminación de maneira efectiva e con garantías de cambio. No ámbito internacional, a Convención sobre a Eliminación de todas as Formas de Discriminación contra a Muller de 1979 (CEDAW), ratificada polo Estado español, establece a obrigación de adoptar medidas apropiadas para garantir a igualdade de oportunidades e de trato en todos os sectores, incluído o pesqueiro. A CEDAW tamén subliña a necesidade de eliminar todas as formas de discriminación tanto no sector público como no privado, e de promover políticas que favorezan a inclusión activa das mulleres en todas as esferas laborais. O Comité para a Eliminación da Discriminación contra a Muller (CEDAW) recolle de maneira reiterada as necesidades específicas das mulleres no ámbito rural e pesqueiro, e insta aos Estados a adoptar medidas concretas para mellorar a súa situación.

No ámbito europeo, a Directiva 2006/54/CE sobre a igualdade de trato entre homes e mulleres en materia de emprego e ocupación, que foi adoptada para eliminar a discriminación de xénero no traballo, foi interpretada polo Tribunal de Xustiza da Unión Europea (TJUE) en casos relevantes como o asunto C-303/06 Coleman. Neste caso, o tribunal recoñeceu que a discriminación non se limita ao prexuízo ocasionado por unha causa presente na persoa discriminada, senón que tamén inclúe formas de discriminación por asociación, como ocorre cando unha persoa é tratada de maneira desfavorable debido ao seu vínculo con outra na que concorre a causa de discriminación. A lección que extraemos deste caso

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

é que as políticas públicas deben abordar non só a discriminación directa e indirecta, senón tamén as actitudes que perpetúan o trato discriminatorio malia que non se evidencian de maneira explícita, acollendo unha interpretación do dereito á non discriminación axustada á realidade actual e ás condicións familiares e socioeconómicas de cada muller.

No ordenamento xurídico estatal, a Constitución Española de 1978 proclama a igualdade ante a lei de tódolos españois, sen que poida prevalecer discriminación algunha baseada no sexo ou noutra condición o circunstancia persoal ou social. Seguidamente, o seu artigo 9.2 encomenda aos poderes públicos a promoción daquelas condicións necesarias para que igualdade do individuo e dos grupos nos cales se integra sexan reais e efectivas. Pola súa banda, a Lei Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, establece a obriga de integrar o principio de igualdade de forma transversal en todas as políticas públicas, recoñecendo a lexitimidade das accións positivas para corrixir as desigualdades de feito. A lei tamén establece que as políticas e accións que fomenten a igualdade deben adaptarse aos sectores produtivos específicos, como o sector pesqueiro, que require medidas que respondan á súa realidade particular. Neste sentido, as accións positivas no sector pesqueiro deberían incluír a integración de mulleres en postos de toma de decisións, apoio á súa formación e mellora das súas condicións laborais.

No ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, o Estatuto de autonomía establece, no seu artigo 4.2, a obriga que corresponde aos poderes públicos de promoveren as condicións para que a liberdade e a igualdade do individuo e dos grupos en que se integra sexan reais e efectivas, removeren os atrancos que impidan ou dificulten a súa plenitude e facilitaren a participación de todos os galegos na vida política, económica, cultural e social.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

Por outra banda, o sector marítimo-pesqueiro é un ámbito de especial relevancia para a Comunidade Autónoma de Galicia. O artigo 27.15 do Estatuto de Autonomía de Galicia recoñece a competencia exclusiva da Comunidade Autónoma en materia de pesca nas rías e demais augas interiores, o marisqueo e a acuicultura. O artigo 28, no seu apartado 5, dispón a competencia de desenvolvemento lexislativo e execución da lexislación estatal en materia de ordenación do sector pesqueiro, e, no seu apartado 6, en materia de portos pesqueiros.

De acordo co marco constitucional e estatuario, o Parlamento de Galicia aprobou a Lei 7/2023, de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, cuxo título V recolle nun único artigo, o 147, os dereitos das mulleres no desenvolvemento rural e do sector marítimo-pesqueiro, e determina que, para ese fin, a Administración xeral da Comunidade Autónoma promoverá a aprobación dos seus respectivos estatutos. Na súa disposición adicional quinta tamén dispuxo que, co obxectivo de dar cumprimento ao sinalado no artigo 147.3, a Administración xeral da Comunidade Autónoma procederá a aprobar, no prazo máximo dun ano, contado a partir da entrada en vigor desta lei, e en diálogo coas entidades representativas das mulleres no rural e no sector marítimo-pesqueiro, tanto o Estatuto das mulleres do rural como do Estatuto das mulleres do sector marítimo-pesqueiro.

A aprobación do Estatuto das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, incorporado como anexo, constitúe o obxecto deste Decreto, que consta dun artigo único, unha disposición adicional e dúas disposicións derradeiras.

O Estatuto consta de dezasete artigos. Estrutúrase en cinco capítulos, o primeiro dos cales contén as disposicións xerais onde son enumerados os obxectivos a cuxa consecución se consagran os catro títulos seguintes. Estes, á súa vez, conteñen as medidas encamiñadas a potenciar a empregabilidade, o benestar, o liderado e a visibilidade das mulleres do sector marítimo-pesqueiro.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

O capítulo I enuncia o obxecto perseguido coa adopción do estatuto, enumerando os obxectivos específicos de cuxa consecución depende a efectividade do dereito á igualdade de trato e á non discriminación das mulleres do sector marítimo-pesqueiro. Así mesmo, contén as definicións dos conceptos xurídicos elementais para a correcta comprensión das medidas enunciadas nos capítulos seguintes.

O capítulo II debulla as medidas dirixidas á mellora da empregabilidade das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, concibida como o conxunto de competencias e cualificacións transferibles que reforzan a capacidade das persoas para aproveitar as oportunidades de educación e formación que se lles presenten con miras a atopar e a conservar un traballo decente, a progresar profesionalmente e a adaptarse á evolución da tecnoloxía e das condicións do mercado de traballo. Consonte a esta definición de empregabilidade, contida na Lei 3/2023, de 28 de febreiro, de emprego, promoverase a capacitación das mulleres do sector como ferramenta para o acceso, a promoción e a conservación do emprego por conta allea, combatendo a persistente segregación horizontal e estimulando o desenvolvemento das denominadas "carreiras azuis". Proseguirase, pois, nunha senda na cal a Comunidade Autónoma de Galicia foi pioneira coa profesionalización do marisqueo trala aprobación da Lei 15/1985, de 23 de outubro, de ordenación marisqueira e cultivos mariños, e, en concreto, mediante o Decreto 116/1987, de 14 de maio, que instauraba a obriga de estar en posesión do certificado de mariscador, sen esquecer a imprescindible adquisición dunhas competencias dixitais e emprendedoras que, segundo a Recomendación do Consello de 22 de maio de 2018 relativa ás competencias clave para a aprendizaxe permanente, constitúen a pedra angular da integración social e da cidadanía activa.

O capítulo III abrangue medidas encamiñadas a garantir o benestar das mulleres do sector marítimo-pesqueiro ou vencelladas a el por razóns familiares, obxectivo cuxo alcance transcende a prevención dos riscos aos

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

cales se expoñen por mor da súa actividade profesional. Segundo datos da Organización Internacional do Traballo, da Organización das Nacións Unidas para a Alimentación e a Agricultura e do Ministerio de Traballo e Economía Social, as actividades pertencentes ao sector marítimo-pesqueiro atópanse entre as máis perigosas do mundo, estimándose que un 7% das vítimas mortais de accidentes laborais ocorren nel, pese a representar menos do 1% da forza laboral mundial, sendo as taxas máis elevadas as da pesca marítima. Existen, sen embargo, outros riscos en modo algún depreciables e, a miúdo, esquecidos, derivados da execución de actividades feminizadas, coma o marisqueo, ou da participación en actividades masculinizadas nas que a muller se expón á violencia sexual e sexista, como a pesca a bordo de embarcacións. O anterior aconsella introducir a perspectiva de xénero interseccional na prevención de riscos no sector marítimo-pesqueiro. Porén, a existencia doutros riscos, nomeadamente de índole psíquica, que se cernen sobre as mulleres vencelladas ao sector marítimo-pesqueiro derivados do illamento, do distanciamento do cónxuxe, da parella ou dos seus familiares e das dificultades propias da asunción corresponsable das responsabilidades familiares, suxire unha abordaxe integral, así como o fomento da distribución das labores de coidado no seo da parella.

O capítulo IV inclúe medidas destinadas a estimular o liderado feminino no sector marítimo-pesqueiro. O anterior implica, por unha banda, promover unha representación equilibrada nos ámbitos de toma de decisións. Sobre este extremo, cómpre lembrar a Comunicación da Comisión ao Parlamento Europeo, ao Consello, ao Comité Económico e Social Europeo e ao Comité das Rexións sobre un novo enfoque da economía azul sostible da Unión Europea "Transformar a economía azul da Unión Europea para un futuro sostible", de 17 de maio de 2021, onde se avoga por promover unha participación equilibrada de mulleres e homes nas profesións marítimas e por incrementar a visibilidade da muller na gobernanza da economía azul. Pola outra banda, acadar este obxectivo require apoiar a iniciativa emprendedora no sector, sexa dando continuidade aos modelos e actividades tradicionais de xeito que se

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

garanta o necesario relevo xeracional, sexa adoptando outros máis innovadores, cunha confesada preferencia polos que encaixen no seo da economía social.

Por último, no capítulo V inclúense as medidas orientadas a facer visibles as achegas das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, así coma a súa contribución actual ao sector e á comunidade que as acolle. O anterior abrangue a realización de campañas de difusión e sensibilización para dar a coñecer á cidadanía a realidade da muller no sector. Pola outra banda, dotar de visibilidade o rol da muller require adaptar a elaboración de informes e estudios para que reflictan as circunstancias e as súas achegas. A tal efecto, cómpre ter en conta que a Comunicación da Comisión ao Parlamento Europeo, ao Consello, ao Comité Económico e Social Europeo e ao Comité das Rexións "Unha Unión da Igualdade: Estratexia para a Igualdade de Xénero 2020-2025" lembra a pertinencia de debullar os datos recompilados consonte a aspectos e indicadores interseccionais, a fin de contar con información global, actualizada e comparable para a elaboración de políticas públicas. Así, consonte ao recomendado na Declaración de Santiago de Compostela pola igualdade de oportunidades no sector pesqueiro e acuícola, froito da I Conferencia Internacional das Mulleres da Pesca, de 5 de novembro de 2018, incrementaranse os esforzos en materia estatística a fin de identificar as fendas de xénero persistentes e de articular políticas públicas capaces de poñer fin á infravaloración do traballo feminino no sector marítimo-pesqueiro.

Na elaboración desta disposición observáronse os trámites previstos na Lei 16/2010, do 17 de decembro, e na restante normativa de obrigado cumprimento.

O decreto axústase aos principios de boa regulación contidos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, e no artigo 37.a) da Lei 14/2013, do

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia.

Así, cúmprense os principios de necesidade e eficacia, no sentido enunciado nos parágrafos anteriores, onde se explican a necesidade e fin perseguidos coa súa aprobación. Cúmprese tamén o principio de proporcionalidade ao conter a regulación necesaria para conseguir o obxectivo que xustifica a súa aprobación. Respecto ao principio de seguridade xurídica, a norma, ademais de dar cumprimento á previsión establecida na disposición adicional quinta da Lei 7/2023, de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, é coherente co resto ordenamento xurídico.

En canto ao principio de transparencia, defínense con claridade os obxectivos da iniciativa normativa e a súa xustificación. Co fin de recoller a opinión dos suxeitos e das organizacións e asociacións máis representativas potencialmente afectadas pola norma, realizouse unha consulta pública previa a través do portal de Transparencia e Goberno aberto da Xunta de Galicia desde o día 3 de setembro de 2025 ata o día 18 de setembro de 2025. Así mesmo, se publicou o proxecto de decreto no portal de Transparencia e Goberno aberto da Xunta de Galicia desde o día 5 de decembro de 2025 ata o día 7 de xaneiro de 2026, e para cumprir co trámite de audiencia previsto no artigo 42 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, enviouse o proxecto de decreto ás seguintes organizacións e asociacións: Asociación Nacional de Mulleres da Pesca (ANMUPESCA), Asociación de Mulleres Salgadas, ANFACO, CONXEMAR, Federación Galega de Redeiras, Federación Galega de Confrarías de Pescadores, Federación Provincial de Confrarías de Pescadores de Lugo, Federación Provincial de Confrarías de Pescadores da Coruña e Federación Provincial de Confrarías de Pescadores de Pontevedra.

Respecto a súa tramitación, o proxecto foi sometido ao informe económico-financeiro da consellería competente en materia de facenda,

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

ao informe de impacto demográfico, ao informe sobre impacto de xénero, e ao informe da Asesoría Xurídica Xeral.

Por último, en relación co principio de eficiencia, é de sinalar que esta norma no xera cargas administrativas para a cidadanía.

Na súa virtude, por proposta da conselleira do Mar, de acordo co ditame do Consello Consultivo e logo da deliberación no Consello da Xunta na súa reunión do día ____ de ________ de 2026,

DISPOÑO:

Artigo único. *Obxecto*

Este decreto ten por obxecto, en virtude do previsto na disposición adicional quinta da Lei 7/2023, do 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, a aprobación do Estatuto das mulleres do sector marítimo-pesqueiro de Galicia, que se insire como anexo a este decreto.

Disposición adicional única. *Práctica do Estatuto*

En todas as xestións e accións derivadas deste estatuto aplicarase a Lei 7/2023, do 30 de novembro, para igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, en cuxa interpretación e asesoramento colaborará o órgano da administración autonómica competente en materia de igualdade.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

Disposición derradeira primeira. *Modificación do Decreto 123/2011, do 16 de xuño, polo que se regula o Consello Galego de Pesca*

O último guión da letra d) do artigo 5 do Decreto 123/2011, do 16 de xuño, polo que se regula o Consello Galego de Pesca, queda redactado da seguinte maneira:

> "- Seis vogais designados pola persoa titular da consellería con competencias en materia de pesca que representen a organizacións ou asociacións do sector marítimo-pesqueiro, entre as que estarán incluídas aquelas cuxos fins se orienten a impulsar a defensa e mellora dos dereitos e intereses das mulleres que desenvolven a súa actividade no referido sector".

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor*

O presente decreto entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

Santiago de Compostela, ...

Alfonso Rueda Valenzuela
Presidente

Marta Villaverde Acuña
Conselleira do Mar

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

ANEXO

Estatuto das mulleres do sector marítimo-pesqueiro de Galicia

CAPÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto*

1. O Estatuto das mulleres do sector marítimo-pesqueiro de Galicia ten por obxecto o establecemento de mecanismos tendentes a facer efectivo o dereito á igualdade de trato e a non discriminación das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, removendo os atrancos que impidan ou dificulten a súa plenitude e facilitando a súa participación na vida política, económica, cultural e social, consonte ao disposto no artigo 9.2 da Constitución española e no artigo 4 do Estatuto de Autonomía de Galicia.

2. En particular, persegue os seguintes obxectivos:

a) Definir o marco conceptual do dereito á igualdade de trato e á non discriminación das mulleres pertencentes ao sector marítimo-pesqueiro consonte ao disposto na Constitución Española, no Dereito da Unión Europea e nos tratados internacionais ratificados polo Estado español e publicados oficialmente.

b) Integrar unha perspectiva de xénero interseccional no deseño, execución, seguimento e avaliación das políticas públicas de competencia da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia no ámbito

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

marítimo-pesqueiro a fin de erradicar a discriminación específica padecida polas mulleres neste eido.

c) Outorgar visibilidade ao papel desempeñado polas mulleres no sector marítimo-pesqueiro.

d) Facilitar o acceso, a promoción e a conservación do emprego feminino en tódalas actividades do sector marítimo pesqueiro, poñendo o acento nas profesións masculinizadas.

e) Alentar as vocacións femininas no sector marítimo-pesqueiro.

f) Impulsar a participación das mulleres do sector marítimo-pesqueiro en accións formativas orientadas á súa profesionalización e á adquisición de competencias susceptibles de mellorar a súa empregabilidade.

g) Propiciar a conciliación da vida familiar e laboral estimulando a asunción corresponsable das responsabilidades familiares.

h) Promover o benestar laboral das mulleres do sector marítimo-pesqueiro garantindo a súa calidade de vida no traballo, incluíndo a promoción da saúde e a prevención da obesidade e doutros factores de risco mediante a participación nos programas autonómicos de saúde pública.

i) Estimular a adopción de medidas de sustentabilidade social empresarial na súa dimensión interna e externa, en canto atendan á especifidade propia da situación das mulleres do sector marítimo-pesqueiro.

j) Incentivar o liderado feminino na empresa, en particular, cando se canalice mediante iniciativas emprendedoras pertencentes á economía social.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

k) Apoiar o asociacionismo feminino no sector marítimo-pesqueiro.

l) Adoptar, respecto dos obxectivos previstos, aquelas accións específicas necesarias para garantir a igualdade de oportunidades, a non discriminación e a accesibilidade universal, de xeito que as medidas contempladas neste estatuto sexan efectivas e non exclúan ás mulleres con discapacidade vinculadas ao sector marítimo-pesqueiro.

Artigo 2. *Definicións*

A efectos deste estatuto, entenderase por:

a) Sector marítimo-pesqueiro: parte da economía que inclúe todas as actividades de extracción, cultivo, produción, manipulación, transformación e comercialización dos produtos da pesca, o marisqueo e a acuicultura.

b) Pesca: o exercicio da actividade extractiva, dirixida á explotación comercial de especies piscícolas, utilizando artes, aparellos, útiles ou equipos propios da pesca. Inclúese nesta definición a captura de especies de crustáceos, moluscos e outros invertebrados mariños con artes non específicas para estas especies.

c) Acuicultura: a cría ou cultivo de organismos acuáticos con técnicas encamiñadas a aumentar a produción dos organismos en cuestión por riba das capacidades naturais do medio; estes organismos serán, ó longo de toda a fase de cría ou cultivo e ata o momento da súa recollida, propiedade de persoas físicas ou xurídicas.

d) Marisqueo: exercicio da actividade extractiva, desenvolta a pé ou desde embarcación, na zona marítima ou marítimo-terrestre dirixida de modo exclusivo e con artes selectivas e específicas á captura dunha ou varias

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

especies de moluscos, crustáceos, tunicados, equinodermos e outros invertebrados mariños, con fins de comercialización.

e) Muller do sector marítimo-pesqueiro: toda muller que accede ou desempeña, por conta propia ou allea, algunha das actividades pertencentes ao sector marítimo-pesqueiro, ou se está a formar con vistas ao seu desempeño futuro. Inclúense tamén ás que desenvolven actividades para as entidades representativas do sector marítimo pesqueiro.

f) Muller vencellada ao sector marítimo-pesqueiro: toda muller cuxo/a cónxuxe, parella de feito ou parente ata o segundo grao, por consanguinidade ou afinidade, accede, desempeña ou desempeñou, por conta propia ou allea, algunha das actividades pertencentes ao sector marítimo-pesqueiro.

g) Benestar laboral: A mellora das condicións laborais e a calidade de vida das persoas traballadoras como consecuencia da aplicación de medidas de sustentabilidade social empresarial.

h) Presenza ou representación equilibrada: a presenza ou representación de mulleres e homes de forma que, no conxunto a que se refira, as persoas de cada sexo non superen o 60 por cento nin sexan menos do 40 por cento, consonte ao disposto na Lei 7/2023 de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de homes e mulleres.

CAPÍTULO II

Empregabilidade

Artigo 3. *Políticas activas de emprego*

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

1. As políticas activas de emprego da Comunidade Autónoma de Galicia integrarán o principio de transversalidade da dimensión de xénero consonte ao disposto no artigo 20 da Lei 7/2023, de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, atendendo, cando proceda, á especificade propia da situación das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, o que implica:

a) Propiciar o acceso, a promoción e a conservación do emprego das mulleres do sector marítimo-pesqueiro en condicións de igualdade.

b) Considerar a singularidade propia das mulleres na actividade de promoción da negociación colectiva no sector marítimo-pesqueiro.

c) Alentar a incorporación de mulleres ás profesións tradicionalmente masculinizadas pertencentes ao sector marítimo-pesqueiro, especialmente daquelas que se encontran en situacións de especial desvantaxe segundo os colectivos vulnerables que se establecen no artigo 116 da Lei 7/2023, do 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.

2. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia integrará a dimensión de xénero interseccional na intermediación laboral cando sexa preciso para evitar as desviacións derivadas dos estereotipos de xénero existentes no sector marítimo pesqueiro avaliando, cando proceda, os efectos derivados da utilización de decisións parcialmente automatizadas.

3. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia atenderá á situación particular na que puidesen atoparse como demandantes de emprego no sector marítimo-pesqueiro as mulleres por razón de discapacidade, adoptando os axustes razoables que lles permitan beneficiarse das políticas activas de emprego en condicións de igualdade.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

Artigo 4. *Promoción do emprego feminino*

Coa fin de reducir a segregación horizontal en función do sexo das persoas traballadoras no sector marítimo-pesqueiro, promoverase a contratación por conta allea de mulleres naqueles ámbitos, grupos ou categorías profesionais onde non estean suficientemente representadas.

A tal efecto, entenderase que as mulleres non están suficientemente representadas cando exista unha diferencia porcentual de, alo menos, vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes, a xulgar polos datos fornecidos polo Instituto Galego de Estatística, consonte ao disposto no artigo 117 da Lei 7/2023, de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia.

Artigo 5. *Dereito á educación e á formación profesional*

1. Co propósito de estimular as vocacións femininas no sector marítimo pesqueiro, alentarase o acceso á formación formal das mulleres que aspiren a desenvolver nel a súa actividade e a promocionar profesionalmente, adecuando a oferta formativa ás súas necesidades e intereses e apoiándoas nas súas transicións profesionais.

O anterior poderá incluír, entre outras medidas, o desenvolvemento de campañas de información e sensibilización destinadas ao alumnado de ensinanza infantil, primaria, secundaria e bacharelato acerca das oportunidades formativas en materia de formación profesional pertencente á familia marítimo-pesqueira, así como nas titulacións universitarias orientadas ao desempeño de actividades do sector marítimo-pesqueiro.

2. As devanditas medidas, orientadas a remover os estereotipos de xénero imperantes no sector marítimo-pesqueiro, farán fincapé naqueles ámbitos onde a muller non estea suficientemente representada,

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

combatendo a segregación horizontal e vertical apreciable no sector dende a etapa formativa.

Artigo 6. *Dereito á formación profesional para o emprego*

1. As mulleres do sector marítimo-pesqueiro teñen dereito a recibir unha formación ao longo da súa vida que lles facilite o acceso, a promoción e a conservación do seu emprego, así como as transicións profesionais.

A tal fin, promoverase a súa participación nos programas de formación para o emprego destinados tanto a persoas traballadoras desempregadas coma ocupadas, en particular, durante os períodos de inactividade.

2. Fomentarase a participación das mulleres do sector marítimo-pesqueiro nas accións formativas que teñan por obxecto a mellora das súas competencias profesionais e os seus itinerarios de emprego e formación, en particular, en canto atinxe á adquisición das competencias dixitais e emprendedoras, favorecendo a adquisición selectiva e flexible de competencias, de ser o caso, mediante a obtención de microcredenciais acumulables.

3. No deseño e organización das accións formativas terase en conta a situación das mulleres en situación de especial desvantaxe atendendo, cando proceda, ás súas necesidades específicas. En particular, atenderase á situación na que puidesen atoparse as mulleres por razón de discapacidade, adoptando os axustes razoables que lles permitan beneficiarse das accións formativas. Asemade, terase en conta a situación das mulleres por razón de conciliación da súa vida profesional e familiar.

Artigo 7. *Formación en materia de igualdade de trato e non discriminación*

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

1. Propiciarase a formación e sensibilización en materia de igualdade de trato e non discriminación de tódalas persoas traballadoras do sector marítimo-pesqueiro mediante o impulso de experiencias formativas que permitan a integración real da perspectiva de xénero na actuación de tódalas empresas e entidades do sector.

2. En particular, estimularase a participación das persoas que desempeñen postos de responsabilidade, dirección e coordinación de equipos de traballo nas experiencias formativas mencionadas no número 1 deste artigo.

3. No deseño e organización das iniciativas formativas levadas a cabo ao abeiro deste artigo terase en conta a situación das mulleres en situación de especial desvantaxe atendendo, cando proceda, ás súas necesidades específicas. En particular, atenderase á situación na que puidesen atoparse as mulleres por razón de discapacidade, adoptando os axustes razoables que lles permitan beneficiarse das accións formativas, así como as mulleres por razón de conciliación da vida laboral e familiar, consonte ao disposto no artigo 6.3 deste estatuto.

CAPÍTULO III

Benestar

Artigo 8. *Seguridade e saúde no traballo*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia impulsará as medidas necesarias para garantir a seguridade e a saúde no traballo das mulleres do sector marítimo-pesqueiro e para previr e atender aquelas patoloxías derivadas das condición particulares de traballo no referido sector.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

2. Co fin de facer efectivo o dereito á seguridade e á saúde no traballo, promoverase o desenvolvemento de políticas e plans de prevención de riscos laborais que garantan a integridade física e psíquica das mulleres do sector marítimo-pesqueiro, tendo en conta os factores que afecten de xeito específico ás mulleres ou que presenten unha incidencia diversa entre as mulleres e os homes, facendo fincapé nos de índole psicosocial.

A anterior perspectiva terase en conta na análise e avaliación de riscos mediante a consideración das variables relacionadas co sexo, así como no desenvolvemento de programas orientados á súa prevención.

3. En particular, promoverase o uso de ferramentas e equipos de traballo que teñan en conta as diferenzas anatómicas existentes entre homes e mulleres no sector marítimo-pesqueiro, así como no deseño dos postos de traballo.

Artigo 9. *Prevención e loita perante o acoso sexual e o acoso por razón de sexo*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia fornecerá a información e os servizos necesarios para garantir a protección fronte ao acoso sexual e o acoso por razón de sexo que atinxe, en particular, ás mulleres en certas actividades do sector marítimo-pesqueiro eminentemente masculinizadas.

Así mesmo procurará que o acceso das mulleres residentes en zonas costeiras non urbanas aos recursos públicos establecidos para a prevención e a atención das situacións de violencia e acoso no traballo do mar sexa equiparable ao das residentes en zonas urbanas.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

2. Promoverase a adecuación de instalacións e espazos de traballo dende a perspectiva de xénero garantindo a intimidade, en particular, a bordo das embarcacións.

3. Sempre que sexa compatible coa normativa europea, nacional ou autonómica básica en materia de axudas e subvencións no sector marítimo-pesqueiro, outorgarase prioridade ás empresas e entidades que conten cun protocolo contra o acoso sexual e o acoso por razón de sexo, e ás que elaboren un plan de igualdade que o inclúa, sen estar obrigadas por lei, así como, cando proceda, a aquelas que acrediten medidas efectivas de igualdade e adaptación de condicións materiais de traballo con perspectiva de xénero.

Artigo 10. *Saúde pública*

A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia terá en conta os riscos que ameazan á saúde das mulleres do sector marítimo pesqueiro ou vencelladas a persoas integrantes do referido sector no seus plans de saúde pública atendendo, en particular, á súa saúde mental, na medida en que está condicionada por determinantes sociais, laborais e de xénero propios deste ámbito de actividade, tales como as condicións de traballo, a organización do tempo, a segregación ocupacional, a exposición a riscos psicosociais e a desigual distribución das responsabilidades de coidado.

Artigo 11. *Conciliación da vida familiar e profesional*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá accións de información e sensibilización sobre os dereitos conferidos ás traballadoras por conta allea e por conta propia para conciliar a súa vida familiar coa súa vida profesional, concienciando sobre a asunción corresponsable das labores de coidado.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

2. Coa fin de favorecer o devandito uso corresponsable dos dereitos de conciliación da vida familiar e profesional, alentarase a organización de servizos destinados á substitución da traballadora autónoma do sector marítimo-pesqueiro para facer efectivo o seu dereito a suspender a actividade por motivos de conciliación da vida familiar e profesional nos termos contemplados na normativa vixente.

3. De conformidade co principio reitor de equilibrio territorial establecido no artigo 4.e) da Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia, a Administración da Comunidade Autónoma de Galicia procurará que o acceso das mulleres e homes residentes en zonas costeiras non urbanas que traballen por conta allea ou propia aos recursos públicos establecidos para a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, sexa equiparable ao das persoas residentes en zonas costeiras urbanas.

CAPÍTULO IV

Liderado

Artigo 12. *Representación das mulleres no sector marítimo-pesqueiro*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá unha participación equilibrada de mulleres e homes nos procesos de toma de decisións nos diversos ámbitos do sector-marítimo pesqueiro.

2. O equilibrio entre o número de integrantes de ámbolos dous sexos nos órganos colexiados de participación será tido en conta para a designación dos membros pola consellería competente.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

3. A consellería competente en materia de mar promoverá unha representación equilibrada nos órganos de dirección das asociacións, organizacións profesionais, sociedades de capital e sociedades cooperativas que desenvolvan a súa actividade no sector marítimo-pesqueiro mediante o impulso de experiencias formativas e de sensibilización en materia de igualdade de trato e non discriminación mencionadas no artigo 7 deste decreto, alentando o asociacionismo feminino no sector.

Artigo 13. *Iniciativa emprendedora*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia alentará o autoemprego e as iniciativas empresariais emprendidas por mulleres no sector marítimo-pesqueiro mediante o impulso de medidas de información, formación e sensibilización orientadas a apoiar o liderado feminino no ámbito empresarial.

As devanditas medidas afondarán, de xeito prioritario, no aproveitamento das novas tecnoloxías e na prospección de novos xacementos empresariais a través da adquisición das competencias dixital e emprendedora.

2. Debido ao seu compromiso co desenvolvemento local, coa promoción da sociedade que as acolle e coa cohesión social, considerarase de especial interese o fomento do emprendemento canalizado mediante entidades pertencentes á economía social susceptibles de xerar un emprego estable e de calidade respectuoso coa igualdade de oportunidades entre mulleres e homes consonte ao disposto no artigo 4 da Lei 6/2016, de 4 de maio, da economía social de Galicia.

3. A consellería competente en materia de mar promoverá, cando sexa posible e compatible coa normativa aplicable, liñas e medidas de apoio

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

ao emprendemento e á modernización que prioricen proxectos liderados por mulleres e investimentos en embarcacións e instalacións con perspectiva de xénero, incluíndo accións de simplificación e acompañamento técnico no acceso ás axudas.

CAPÍTULO V

Visibilidade

Artigo 14. *Recoñecemento*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia impulsará campañas periódicas de información, difusión e sensibilización, preferentemente a través dos medios de comunicación de titularidade autonómica, sobre o papel desempeñado polas mulleres no sector marítimo-pesqueiro, poñendo en valor os oficios tradicionalmente desempeñados por elas e salientando as súas achegas ao sector e á comunidade.

2. As campañas orientadas á visibilizacion e á posta en valor do traballo feminino no sector marítimo-pesqueiro incluirán entre as persoas destinatarias, cando as súas características o fagan posible, ao alumnado dos centros educativos onde se impartan ensinanzas vinculadas ao sector marítimo-pesqueiro, a fin de propiciar o debate construtivo sobre o rol da muller no sector.

3. A consellería competente en materia de mar adoptará as medidas oportunas para garantir, na medida do posible, unha presencia equilibrada entre mulleres e homes na designación das persoas que interveñan nos actos, seminarios, talleres, conferencias, foros e demais actividades que organice ou nas cales participe.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

4. Créase o Premio Muller do Mar que será organizado anualmente pola consellería competente en materia de mar. Mediante orde da persoa titular da consellería, regularanse as bases, categorías, criterios, xurado e procedemento. Se o premio comporta dotación económica, a convocatoria quedará suxeita á existencia de crédito e á normativa de subvencións que resulte aplicable.

5. En todas as actuacións previstas neste artigo realizarase a necesaria visibilización das mulleres con discapacidade no sector.

Artigo 15. *Estudos, informes e estatísticas*

1. A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá a elaboración de estudos e informes orientados á diagnose da discriminación no sector marítimo-pesqueiro e á identificación das modalidades nas que se presente, coa fin de propoñer unha resposta susceptible de ser aplicada mediante as políticas públicas ás que fai referencia o artigo 1 deste decreto.

2. Os estudos e informes relativos ao sector marítimo-pesqueiro adoptarán unha perspectiva de xénero interseccional. O anterior implica, cando proceda:

a) Incluír a variable sexo na recollida de datos, xunto con outras susceptibles de interactuar con ela, coma a idade, a discapacidade ou a situación socio-económica.

b) Recompilar unha mostra suficientemente ampla e variada que reflicta as diversas realidades propias das mulleres do sector marítimo-pesqueiro.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal

c) Prever indicadores estatísticos susceptibles de revelar as diferencias inherentes aos roles de xénero no sector marítimo-pesqueiro.

d) Adaptar as definicións estatísticas para dar cabida á especificidade propia das mulleres do sector marítimo-pesqueiro.

Artigo 16. *Participación no Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar*

As mulleres do sector marítimo-pesqueiro participarán no Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar, creado segundo o artigo 179 da Lei 7/2023, de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, como órgano colexiado de asesoramento, análise e seguimento da situación das mulleres rurais e do mar en Galicia, nos porcentaxes indicados no citado artigo, así como na Sección de Mulleres do Mar prevista no artigo 180.

Artigo 17. *Titularidade compartida e recoñecemento do traballo das mulleres*

A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia promoverá, no ámbito das súas competencias e de conformidade coa normativa aplicable, medidas orientadas a favorecer a titularidade compartida en explotacións e embarcacións e a recoñecer a contribución real das mulleres na actividade marítimo-pesqueira, de modo que este recoñecemento non supoña unha barreira de acceso a programas de apoio, información, formación e medidas públicas impulsadas ao abeiro deste estatuto.

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
Edificio Administrativo San Caetano, 5
15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 038 – 881 995 339
sxt.mar@xunta.gal